

Decian. & omnes alij quorum memini supra n. 8. ex rationibus, quibus in presenti Domin. Covar. innitur, quem ceteri sequuntur: Ad fundamentum contrariae opinionis posset responderi ex Abulens. ubi proxime, qui asserit Templum in lege Moyfi, non fuisse a Deo Asylum constitutum, cuius opinionem probabilem dicit Suarez n. 10.

Sed tenendo communem adversus Abulensem. quam Suarez, Becan. & alij probant dicendum est, quod immunitas illa ad praecipua judicialia; seu caeremonialia pertinebat, Suarez, & Decian. ubi proxime. Bonacin. d. punct. 16. §. 2. n. 2. versic. Quod vero, Beyerlinck in theat. vit. human. verb. Asylum, colum. 3. lit. C. versicul. Olim. tamen. Quae omnia morte Christi expirant, ut praefati DD. docent, Delbene supra, dist. c. 16. dubit. 2. n. 5. & dixi lib. 1. cap. 17. n. 8. Nec per Ecclesiam, vel alium suscitari possunt, ut vim legis divinae obtineant, sic tamen ut tanquam de novo instituta observentur, & tunc nullam majorem obtinebunt auctoritatem, quam potuerit illis novus legislator tribuere, ut observari, d. cap. 17. n. 11. 12. ubi ostenditur, quomodo hoc fieri liceat. Hinc fit quod immunitas Ecclesiarum Christianorum sacris Canonibus concessa, cap. inter alia, de immunitate Ecclesiarum, juris divini dici non possit, quamvis immunitas Templi Judaeorum a Deo fuisset praecipua: quam differentiam advertit Becan. sup. Imo erroneum foret asserere, Ecclesiam hodie ex vi legis Moyfi immunitate gaudere, ut ait Suar. n. 10.

Ibi: Lege vero Evangelica non est hac immunitas statuta.

12 Ita fatentur communiter omnes: nam ut Suar. n. 11. inquit, neque tale jus scriptum habemus, neque ab Apostolis traditum, cum talis traditio apud Patres non sit, neque alia probabili via ostendi potest; Delbene d. dubit. 2. n. 8. Decian. d. nu. 2. in fin. Bonacin. ubi proxime, Bobadill. d. nu. 3. circa fin. & alij laudati sup. nu. 8.

Ibi: Quia a Christo Jesu nulla lex.

13 In lege gratiae nullum praecipuum imposuit Dominus Jesus, quod naturale non sit, nisi de fide, de Sacramento: & de Sacrificio, caetera suis Vicariis disponenda reliquit. Suar. & alij omnes proxime allegati, & dixi dist. cap. 17. nu. 33.

14 Admonendi tamen sumus, immunitatem Ecclesiae, juris divini, late loquendo, duplici ratione dici posse; vel limitatione, quia Ecclesiasticum jus lege divinam veterem imitatum est, Abulens. Suar. Decian. ubi proxime, vel quoniam Ecclesia a Christo Domino potestatem constituendi hujusmodi immunitatem ipsiusmet Christi, qua voluit omnia in Ecclesia sua ordinata disponi, & sancta sancte tractari. Itaque immunitas mediata, & remota, juris divini dici potest; sic Suar. d. nu. 11. Ex quibus intelligitur Trid. sess. 25. cap. 20. ubi: Ecclesiae, & Ecclesiasticarum personarum immunitatem Dei ordinatione, & Canonis sanctionibus constitutam: Vide sup. nu. 9.

Vers. Tertia conclusio.

15 Immunitas Ecclesiarum est juris positivi Ecclesiastici, quae sancte, ac iuste sacris Canonibus statuta est: quod probatur praeter textus, quos D. Covar. statim adducit ex cap. eos qui, 87. distinct. ex cons. Arauscan. 1. c. 5. Trident. d. cap. 20. Bulla

gregor. XIV. edita 28. Maii 1591. quae incipit: Cum aliis nonnulli. & notant Suar. d. cap. 8. n. 11. Decian. sup. Becan. d. cap. 19. num. 9. Bobadill. ubi sup. Delbene nu. 1. Guttier. practicar. lib. 1. capit. 1. nu. 9. Bonacin. dist. punct. 16. §. 2. num. 1. Beyerlinck ubi proxime, Gonni supra, num. 6. Guazzin. numero 2. Pellizzar. dist. section. 1. num. 2. & alij citati supra num. 8. Obijciuntur vero aliqua argumenta, quibus probari videtur, immunitatem Ecclesiarum non esse iuste, & legitime introductam Canonis sanctionibus, quae adducit & diluit Delbene ex nu. 9.

A quo tempore immunitas haec initium habuerit, non constat: probabile vero est, cum Templum solemniter dedicatione incepisse sub Imperio Constantini, quoniam tunc primo Ecclesiae Christianorum publice aedificari coeperunt, imò ab eodem imperatore introducta dicitur, de quo Suar. nu. 12. Bobadill. sup. nu. 16. Est tamen observandum, immunitatem prius constitutionibus Imperatorum fuisse statutam, quam sacris Canonibus stabilitam, ut notat Suar. nu. 14. quod manifeste comprobatur, facta computatione temporum, quibus Canonicae, & civiles constitutiones ad hanc rem spectantes fuerunt editae: & forsitan hoc provenit ex eo, quod apud Romanos Imperator immunitatem Deorum Templis concedebat, non Pontifex, Decian. d. c. 25. n. 5.

Ibi: Iussit Deus, quasdam Civitates constitui.

Haec refugij Civitates fuerunt sex, ex quadraginta octo, quae Levitis & Sacerdotibus in divisione terrae Promissionis datae sunt; tres erant circa Jordanem, Cedes in Nephtali; Sichem in Ephraim; Hebron in Juda. Tres aliae ultra idem flumen; Bofor in Ruben; Ramoth in Galaad; Gaulon in Manasse; ut constat Jos. cap. 20. vers. 7. Omnes aequali spatio inter se distabant, Deuterion. 19. vers. 7. Erantque in montibus sitae, ut eminens videri possent, excepta Bofor, quae erat in plano, sed in loco parente, & conspicuo. Jos. cap. 10. vers. 8.

Ad eas urbes confugere poterant, qui absque dolo quemquam occiderant, hocque coram senioribus urbis probare tenebantur, ut admitterentur, dist. cap. 20. vers. 2. Ibi que manebant usque ad obitum Pontificis, tunc viventis, posteaque turti domum suam revertebantur, alioqui si ante id tempus Civitate exirent, poterant ad propinquos occisi interfici. Nu. 35. vers. 25. Excipiebatur autem unus casus, quo statim occisor liber, ac securus mittebatur, cum scilicet quis se iuste defendendo aggressorem peremerat, ut docent Cornel. a Lapid. in d. cap. 35. vers. 15. Abulens. sup. d. cap. 20. q. 1. Serar. ibidem, quest. 2. Becan. d. cap. 19. n. 8. Pet. greg. syntagmat. lib. 33. cap. 21. nu. 15.

Questionis est, an Gentilibus jus esset Asyli? 18 affirmant Masius, & Maglian. Negant Abulens. & Serrari. sup. dist. cap. 20. Jos. quibus accedere videtur Becan. n. 7. qui alios refert.

Ibi: Quis expressus convenit ius Civile.

Hoc ipsum notant Suar. Gonni, Decian. Delbene, 19 Bobadill. & alij sup. laudati, est tamen animadvertendum, quod licet laudabiliter faciant Principes seculares statuentes in favorem Ecclesiasticae immunitatis; hoc absolute necessarium non est, cum Ecclesia valeat per se tale privilegium, Templis intuitu Religionis concedere, & fideles ad eius observationem astringere: Suar. nu. 13. 14. Bobadill. nu. 16. At nihilominus maxime oportet ut jus

Jus Ecclesiasticum principalibus decretis roboratur, ne quis audeat Ecclesiarum immunitatem violare, timens & spirituales, & temporales penas incurere.

Ibi: His accedit, quod & apud veteres.

20 De Asylyis plura congerit; Beyerlinck, dist. verb. Asylum, Decian. nu. 3. cum seqq. Bobadill. ex n. 4. Pet. Greg. d. cap. 21. a principio, ubi de penis violentantium Asylyorum immunitatem.

Ibi: Primus omnium Asylum.

21 Aliqui asserunt, primum Asylum Athenis constitutum ab Herculis prognatis, ut ibi se ab inimicis genitoris tuerentur, Stat. lib. 12. Thebaidos, Bobadill. dist. num. 4. Beyerlinck. sup. colum. 1. lit. A. vers. Primum Cadamus, Decian. num. 3. Pet. gregor. num. 10.

Ibi: Hujus exemplum Romulus.

22 Asylum hoc construxit Romulus inter Arcem, & Capitolium, in loco dicto, Intermentio, ubi colebatur Deus Asyleus vocatus, & nescitur, quis ille esset Beyerlinck lit. H. vers. Romulus, Bobadill. d. n. 4. in fine, ejus meminit Pet. Gregor. n. 9. in fin.

Ibi: Fitque Asyli mentio apud Jurisconsultos.

23 Jacob. Raevard. varior. l. 1. cap. 6. Ulpiani verba in l. 2. ff. de injus vocand. quae ita se habent: Neque eos, qui propter loci religionem inde se movere non possunt, refert ad immunitatem Asyli ac legendum putat; se moveri non possunt: Ac si diceret Consul: tus in jus vocare non licet illos, qui in Templo, five Asylo sunt quia propter loci religionem inviti ad judicium duci non possunt. Quod eruditè probat, addens, etiam servis jus Asyli commune fuisse.

24 Verum etiam feris Asylum esse fertur, ut in Parthenio monte Panos locus quidam, Aula nuncupatus, quo si ferae fugitivae perveniebant, a leonibus, aut lupis eas insectantibus liberabantur; nam hi praescriptum locum ingredi rapinae causa non audebant. Idem narratur canibus contigisse in montibus, quos Graeci Menalas vocant, Venatoribus quoque non permittebatur intra lucum Dianae feras persequi, ut ex Aristotele, & aliis refert Decian. nu. 3. Bobadill. nu. 4. in fine, Beyerlinck. lit. G. vers. In Parthenio, colum. 1.

Ad Num. 3.

24 Quoties dubium circa immunitatem Ecclesiarum occurrerit, etiam in foro seculari potius standum est juri Canonico, quam laicorum Principum constitutionibus, Decian. d. cap. 25. n. 6. Guazzin. sup. n. 8. Farinac. in prax. crimin. tom. 1. quest. 28. n. 6. Tusch. lit. I. cons. 59. nu. 10. 26. Delbene d. cap. 16. dubit. 5. ex nu. 3. Guttier. practicar. lib. 3. c. 5. n. 4. Curtelli. de immunit. Eccles. l. 1. q. 3. n. 27. Cur. Philippic. tom. 1. part. 3. §. 12. n. 49. Boer. de c. 109. n. 3. Ratio est, quoniam haec materia Ecclesiastica, quae pertinet ad Religionem, cum debitis honor, & reverentia locis Deo dicatis exhibentur, atque ita principaliter circa eam Pontifex jurisdictionem habet, cujus leges quoad hoc vim majorem obtinent, quam Principum constitutiones, Suar. n. 14. Sed advertendum est, quod, si dubia sit aliqua juris Canonici dispositio, circa immunitatem,

tem, ea pars sequenda erit, quae lege aliqua civili Principis Catholici comprobata reperietur, Decian. ubi proxime, Farinac. de immunit. c. 2. n. 31. Delbene ex num. 5. qui post Farinac. notat, eam declarationem, seu interpretationem per judicem Ecclesiasticum fieri debere; quod non videtur necessarium, cum laicus de immunitate cognoscit, veluti apud nos in Cancellariis, ac Supremis Tribunalibus Regiis, per viam violentiae.

Ad Num. 4.

25 Ut Ecclesia immunitate gaudeat, sufficit auctoritate Episcopi constructam esse, licet consecrata non sit; Suar. dist. lib. 3. cap. 9. nu. 1. Delbene dubit. 9. a princip. Gregor. Lop. in l. 4. glof. 2. tit. 11. part. 1. Sanch. cons. moral. l. 6. cap. 1. dub. 7. n. 2. Jul. Clar. in prax. crimin. §. fin. quest. 30. n. 4. Filivinc. tract. 15. cap. 6. quest. 5. n. 150. Farinac. dist. quest. 28. n. 346. & de immunit. cap. 17. num. 26. Bonacin. d. quest. 3. punct. 16. §. 4. n. 2. Guazzin. d. defens. 1. cap. 37. nu. 2. 3. Tusch. lit. I. conc. 59. n. 24. Paz. in prax. tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 24. Cur. Philip. sup. n. 1. Bobadill. plures referens; d. c. 14. n. 49. Pellizzar. n. 4.

26 Ex quibus regula constituenda est, quod ad hujusmodi immunitatem nihil aliud requiritur, nisi quod locus per Praelatum dicatur ad Divinum cultum, quod fieri solet per impositionem solemnem primi lapidis in templi aedificatione, quare curandum non est de benedictione, aut Sacrorum celebratione ad hunc effectum. Ita etiam cum pluribus Dian. part. 6. tract. 1. resolut. 1. vers. Verum ad confirmationem, germon. sup. lib. 3. c. 16. a numer. 23. Ludovic. Correa in relection. d. cap. inter alia, part. 2. numero 8. de immunit. Ecclesiar. Pellizzar. ubi proxime.

27 Quod ita verum est, ut, si antequam aedificium perficiatur, delinquens confugerit ad locum, ubi Ecclesia construitur, immunitate gaudeat, Dian. ubi proxime, Farinac. de immunit. cap. 17. nu. 261. Delbene dubit. 9. sect. 2. Pellizzar. sup. numer. 4. qui num. 7. idem de monasterio probat, Abbas in cap. Ecclesiae, num. 5. de immunit. Ecclesiar. Sanch. de matrimo. lib. 9. disp. 15. num. 39. Ancharr. in d. cap. Ecclesiae, n. 1. Mari. Italia lib. 1. cap. 4. §. 3. n. 15. cum seqq. Qui limitat, si cessatum sit in aedificio: quam limitationem merito rejiciunt Dian. Delbene, Farinac. Sanch. ubi proxime, Cast. Palao, tom. 2. tract. 11. disput. 1. pu. et. 6. n. 4. Erit tamen admittenda, si ita opus de relicto fuerit, ut nulla subsit spes, quod in posterum perficiatur, sicut de aedificio sacro diruto dicitur; quod si restitui speretur, immunitate non caret, alias secus, Dian. cum aliis sup. vers. Verum affirmativa, Farinac. nu. 260. Delbene sup. sect. 5. Tusch. lit. B. conc. 9. num. 104. Sanch. ubi proxime, num. 37. & d. dub. 7. num. 2. Bobadill. ubi sup. Italia d. §. 3. n. 4. Bonacin. sup. nu. 4. Decian. num. 22. Gonni fol. 95. ampliat. 20. col. 3. nu. 5. Paz. nu. 38. Clar. num. 6. Guazzin. num. 34. Pellizzar. sup. Qui omnes docent quod, si Ecclesia, destruat auctoritate Episcopi, alteriusve Praelati habentis potestatem; aut absque ea, sed sublata reaedificationis spe, locus immunitatem amittit: non sic quando Superioris auctoritas non intervenit, & speratur aedificium restituendum; tunc enim licet funditus Templum evertatur, locus ipse asylum delinquentibus adest; de quo disputat Gonni sup. ex num. 1.

28 Ecclesia eidem polluta nondum reconciliata immunitatem confugientibus praestat, Delbene sect. 3. Farinac. dist. cap. 17. num. 29. Suar. nu. 6. ubi rationem

rationem reddit, Tufch. d. conc. 9. n. 9. Diana sup. vers. Nota secundo. Mar. Italia num. 7. Bonacin. d. §. 14. nu. 3. Pellizzar. sup. Similiter interdicta Ecclesia non privatur immunitate, Suar. Dian. Bonacin. Tufch. Italia, ubi proximè, Farinac. num. 259. & d. quest. 28. nu. 35. Delbene sect. 4. Clar. nu. 5. Decian. num. 20. Guazzin. num. 33. Cur. Philp. num. 15. Pellizzar. d. nu. 4. Quod limitat Decian. quoad eos, propter quos locus interdictus est, sed ejus sententiam improbant Dian. guazzin. ubi proximè, Peregrin. de immunit. cap. 4. num. 14. & alij communiter. Ratio est, quia per pollutionem, vel interdictum, sanctitas loci non amittitur; nec in jure reperitur tantum, quod propter illa, Ecclesia immunitate careat, licet verum sit Divina officia ibi celebrare; hoc enim cum penale sit ampliandum; non est. Videantur Suar. & Delbene sup.

Idem scribit de Ecclesia constituta in Civitate ab hostibus infidelibus capta, Guazzin. numero 32. post Decian. d. lib. 6. cap. 24. num. 25. Quod limitari potest, quia si Ecclesia ad impios ritus, vel usus profanos deserviat, perinde est, ac si absque spe reedificationis esset diruta, quemadmodum enim locus hoc casu immunitatem amittit, eo quod ibi Divina celebrari non possunt, nec subest spes quod celebrentur; ita materiale aedificium profanatum, cum Divinus cultus in eo reddi non possit, nec probabiliter speretur quod reddatur, immunitatem non obtinebit; pro quibus facit l. cum loca 36. ff. de religiof. & sumpt. funer.

Possit tamen jure Guazzini opinio sustineri, si Templum non esset profanitate pollutum, cum non perdat sanctitatem ex eo solum, quod apud infideles sit; & quanquam Divina peragi non liceat, hoc est per accidens, non ex defectu loci. Nec refragatur dict. l. cum loca. Cui respondendum est, tum quod fundatur in præsumptione, quoniam sacra loca profanata ab hostibus credebantur, tum quod Ethnici sacra profana fieri putabant, quia eorum dominium ad homines jure belli transferebatur, & Sacrorum naturam repugnabat, in bonis alicujus esse, cum nullius in bonis esse diceretur; l. i. l. in tantum §. §. Sacra, ff. de rer. divis. Nos autem veri Dei cultores, qui scimus ejus esse terram, orbem terrarum, & universos, qui habitant in eo, Psalm. 23. consequenter fatemur, loca sacra, etsi apud infideles sint, sub speciali Dei dominio permanere, donec per aliquos actus, vel usum profanentur, atque ita indigna fiant, ut ibi Divina peragantur, ad quod dicata fuerunt. Imò ex præmissis dicendum videtur, quod si Ecclesia profanata ad Christianos redeat, ut immunitate gaudeat, debet denuo per Prælatum ad Divinum cultum destinari benedictione, vel alio quovis actu, per quem restituta, & reconciliata censetur, licet ex d. l. cum loca, contrarium colligatur, quæ quasi jus post liminij locis Sacris competere ait.

Ibi: Tametsi plurimum hac in re valeas consuetudo.

30 Quoad immunitatem Ecclesiarum plurimum valet consuetudo, quæ maximè attendenda est, Suar. d. cap. 9. n. 7. cum seqq. Farinac. d. quest. 28. num. 12. Fagund. part. 2. lib. 4. cap. 4. nu. 61. Clar. d. quest. 30. n. 1. cum alijs, Bobadill. d. cap. 14. n. 22. in fine, Marta de jurisdiction. part. 2. cap. 51. n. 23. Paz sup. nu. 25. August. Barbof. de jur. Ecclesiastic. univers. lib. 2. capit. 3. nu. 82. Fontanella decision. 200. 201. Decian. dict. lib. 6. cap. 28. nu. 6.

31 Sed contrarium; scilicet non esse consuetu-

dini standum, quæ sit adversus Ecclesiasticam immunitatem, tuentur Bonacin. dict. qu. 3. punct. 16. §. 15. n. 2. Guazzin. d. defens. 1. cap. 34. nu. 5. Delbene dubit. 6. ex nu. 3. qui priorem sententiam probabilem faterur, à nu. 23. cuttier. practicar. lib. 1. quest. 1. nu. 11. 12. Dian. part. 6. tract. 1. resolut. 29. Gonni fallent. 27. nu. 6. fol. 106. col. 1. & alij apud Delbene numero 22. qui ibidem, & Diana sup. testantur, nominatim contra D. Covar. tenuisse S. Rotam 20. Julii 1636.

Pro quarum opinionum conciliatione, placet 32 distinctio communiter probata, quæ habet, non posse consuetudine introduci, ut in aliquo loco Ecclesia prorsus careat immunitate, cum hoc sit irrationabile, & contrarium bonis moribus, ac reverentiæ, quæ Templis Deo consecratis debetur; argument. cap. fin. de consuetud. Bene tamen permittum esse, ne in aliquo casu, vel loco, reus immunitate Ecclesiastica gaudeat, si ita consuetudo legitime præscripta obtinuerit, quæ ex rationabili causa poterit sustineri; ut agens de immunitate Ecclesiastica quoad personas Clericorum, resolvit D. Covar. practicar. cap. 31. nu. 5. quem sequuntur Castil. de Terrijs, cap. 12. nu. 34. Garcia de Nobilitate, glos. 9. à nu. 44. Farinac. in prax. qu. 8. n. 3. Gratian. disceptat. cap. 340. nu. 39. Cened. in Canon. quest. 4. n. 3. Seile de inhibiti. cap. 8. §. 3. nu. 146. 147. 155. 156. Pereira de man. Regia part. 2. cap. 69. n. 19. Roderic. de ann. reditib. lib. 1. cap. 12. n. 58. 62. 63. Clar. d. §. fin. quest. 30. n. 3. Qui, & alij plures docent per consuetudinem posse immunitati Ecclesiasticæ in aliquo casu particulari derogari, Vide Lotter. de re beneficiar. l. 1. q. 13. ex nu. 76.

Est questionis, an per Bullam Greg. XIV. & Concil. Trident. d. sess. 25. c. 20. fuerint sublata 33 omnes consuetudines antè legitime præscriptæ, de quo Delbene dubitat. 7. qui cum pluribus affirmat, etsi alij negativam sustineant, quos idem refert, nu. 3. vers. Quævis contrariam; & circa omnia præmissa consulat Bonacin. Guazzin. sup. Delbene dict. dub. 6. & 7. Dian. dict. resolut. 29. In Hispania verò eam Bullam, usu non esse receptam testantur, Portell. in dubijs Regular. verb. Ecclesi. immunitas nu. 9. Dian. part. 1. tract. 1. resolut. 39. atque ita consuetudines legitime præscriptæ observantur absque dubio.

Ibi: Et præterea præcavendum.

Immunitatem Ecclesiarum strictè esse interpretandam, ne improbi ea freti delinquendi occasionem arripiant; cum D. Covarruvias docuere Curtell. supra, quest. 4. n. 28. Decian. d. c. 28. n. 6. Bobadill. num. 93. Paz. nu. 26. Farinac. d. q. 28. n. 73. Clar. d. q. 30. nu. 3. versic. Hujusmodi autem.

Oppositum verò pluribus placet, qui ea ratione moventur, quoniam agitur de favore Ecclesiæ, 35 qui ampliandus est, non obstante, quod privilegium sit, cum corpori juris infernum reperitur; Delbene dub. 3. Suar. dict. cap. 9. nu. 1. 3. Marc. Ant. cenues. in prax. Archiep. Neap. cap. 22. numer. 2. in fin. & cap. 94. Mar. Ital. Sicil. decis. 156. n. 412 Pelliz. sup. Sed dici potest in delictis atrocissimis immunitatem restringere oportere, ut D. Covar. videtur.

Hinc dubitari solet, an qui committit similia, vel atrociora crimina, quam in jure, sive in d. Bulla Greg. XIV. excipiuntur, immunitate privetur per restrictionem privilegij, & exceptionis extensionem? de quo infra, n. 147.

Ibi:

Ibi: Cum oporteat audaciam reprimere.

37 Hoc notant laudati sup. numero 34. quibus adde Guazz. dict. cap. 34. nu. 1. Pet. Gregor. synagm. lib. 33. cap. 22. num. 3. Ex hac ratione Tiberius Cæsar omnibus Alysium immunitatem abstulit, quam postea solum Samiæ, Junonis, & Æsculapij delubris restituit, Bobad. n. 6. Tacit. lib. 3. Decian. sup. c. 25. num. 5. Baiard. ad Clar. d. q. 30. n. 22. Beyerlinck. sup. col. 4. vers. Tiberius Cæsar. Hinc Aug. Cæsar. Ephesiæ Dianæ Asylum irritum fecit, quoniam plurimi ad illud confugiebant, Beyerlinck vers. Augustus Cæsar, ex Strabon. lib. 14. & Sily. lib. 77. Asiæ. Hinc Sixtus V. domibus, seu palatijs Cardinalium immunitatem sustulit, Baiard. sup. numer. 33. Quapropter jusse invenit post plures, quos allegat Bobadill. sup. nu. 93. & c. 18. nu. 109. in Judicibus Ecclesiasticis, dum confugientes ad Ecclesiam indistinctè tueri conantur, etiamsi crimina excepta perpetraverint, qui testatur, nunquam per viginti quatuor annos, quibus judicandi munere functus est, vidisse, Iudicem Ecclesiasticum se nisi compulsus inhibuisse.

Ibi: Qua ratione aliquot in urbibus.

38 Alicubi consuetudine receptum est, ne loca pia gaudeant immunitate, in quibus Augustis, Eucharistiæ Sacramentum continuè non exsistit, ut præter D. Covar. observat Farin. dict. quest. 28. n. 69. Guaz. c. 37. n. 5. Clar. d. q. 30. n. 3. vers. Hujusmodi. Imo jure desiderari continuam. Sanctis, Sacramenti observatione sentiunt Germ. lib. 3. cap. 16. nu. 26. Tufch. lit. E. conc. 9. nu. 19. Sarp. de Asyl. immunit. cap. 4. fol. 39. quos laudat Delbene dub. 9. sect. 1. n. 4. vers. Nonnulli tamen; & inter eos D. Covar. præfenti, & Clar. ubi proximè, enumerat; qui tamen solum asserunt ita ab aliquibus Prælatibus observari potius de consuetudine, quàm de jure; secundum quod verum est, Templi immunitate gaudere, etiamsi illud venerabile Sacramentum, ibi perpetuo non custodiatur, ut resolvunt præter Delbene, Farin. sup. nu. 34. & de immunit. c. 17. num. 254. Dian. p. 6. tract. 1. resolut. 1. vers. Ad id verò, Mar. Ital. l. 1. c. 4. §. 3. n. 5. Castil. Palao sup. tract. 11. punct. 6. n. 2. Bonac. sup. §. 4. nu. 2. Gambac. lib. 3. c. 4. & 5. ubi consuetudinem in contrarium reprobatur, cui accedit Dian. sed ea à plerisque probatur, & expressim à Delbene nu. 3.

Vers. Tertio, constat.

39 Quid nomine Ecclesiæ comprehendatur, cum de immunitate locali, quoad delinquentes agitur? exponunt Suar. d. l. 3. c. 9. Decian. c. 24. Dian. d. ref. 6. Bonac. d. §. 4. Delbene dub. 9. Clar. d. q. 30. Bobadill. eod. c. 14. Pelliz. sup. num. 4. & alij sup. laudati. Ex quibus constat hospitalia, Monasteria, & alia quævis loca peæ Episcopi autoritate constructa habere immunitatem, non solum in locis ipsis, ubi Sacra sunt, sed etiam in omnibus, quæ intra septa Ecclesiæ, Monasterij, aut hospitalis continentur, ut claustra, hortij; Dian. sup. ref. 6. vers. Et tandem, Suar. n. 6. Farin. c. 17. n. 268. Palao n. 18. Paz. sup. nu. 32. & alij apud Delbene sect. 11. ubi quid de turri separata à fabrica Ecclesiæ, ubi sunt campanæ? & non gaudere immunitate resolvit, ut nec Grangæ, sive parvæ domus Religiosorum; quod docuit Barbofa d. lib. 2. de jur. univers. cap. 3. n. 74. 75. vide Pelliz. num. 6.

40 Est notandum, Primum, immunitate defendi

eum, qui supra tectum loci facti constituitur, cum intra ambitum ejus sit, Delbene sect. 6. numero 9. Suar. nu. 8. Farinac. dict. quest. 28. nu. 14. & cap. 17. numer. 272. Fagundez in præcept. Ecclesi. præcept. 2. lib. 4. capit. 4. nu. 63. Mar. Italia d. cap. 4. §. 9. n. 24. Dian. part. 6. tractat. 1. resolut. 3. versic. Quod autem, ubi alij.

Secundum, Hospitalia immunitatem habere, si Episcopi autoritate construantur, quamvis in illis nunquam divina celebrentur, Tufch. lit. E. conc. 10. num. 2. Dian. dict. resolut. 6. vers. Dicendum est igitur. Guazz. dict. defens. 1. cap. 37. n. 28. Carlin. controvers. forens. cap. 116. per tot. Delbene sect. 10. num. 4.

Tertium quòd etsi non constet, Hospitalia vel Capellam, vulgo Hermita, aliumve locum Religiosum Episcopi autoritate fuisse fundatum, tamen si campanile habeat, & publice in eo divina peragantur, privilegio immunitatis gaudebit, cum diu ita observatum est, & Prælati consensu comprobatum, nam ex diuturnitate temporis autoritas Episcopalis in erectione intervenisse præsumitur, Decian. d. cap. 25. n. 19. Dian. dict. resolut. 1. vers. Sed non est verum, Gonni fol. 87. ampli. ut. 1. numer. 9. Bonacin. dict. §. 4. nu. 15. Sanch. de matrim. lib. 9. disp. 15. nu. 59. & alij.

Ad Num. 5.

Ecclesiæ immunitas ultra septa intra 30. vel 40. 41 passus de jure extenditur, ita ut intra id spatium delinquens capi non possit: hoc verò de consuetudine non servatur, de quo Gregor. Lop. in l. 2. glos. 5. tit. 11. part. 1. Delbene omnino videndus, dict. dub. 9. sect. 8. Farinac. d. q. 28. n. 14. & de immunitate. cap. 18. num. 284. Suarez sup. num. 8. germon. d. lib. 3. cap. 16. nu. 38. Bonacin. ubi proximè, n. 6. Clar. nu. 2. Dian. resolut. 2. per totam, Bobadill. nu. 81. Decian. cap. 24. nu. 29. & cap. 25. n. 9. Pellizzar. supra, nu. 3. Pet. Gregor. nu. 4. Guazzin. supra, n. 6. Tufch. d. conclus. 10. num. 4. 5. ubi negat consuetudine posse immunitatem quoad circuitum prædictum abrogari, quod nervose defendit Diana alios referens. Sed à communi sententia recedendum non est, quam præter omnes fere proximè laudatos, amplectuntur Palao ubi proximè nu. 15. Navarr. in man. c. 25. num. 18. Fagundez dict. cap. 4. nu. 61. Ambrosin. c. 10. n. 4. Delbene dubitat. 6. n. 25. Paz supra n. 34.

Quoad præfatam immunitatem sciendum est, 42 Ecclesiam matricem, sed Cathedralē habuisse quadraginta passus ultra septa, intra quos delinquens tutus erat; reliquæ verò triginta duntaxat, c. sicut antiquitus 6. 17. q. 4. Suar. sup. Pelliz. n. 4. Delbene d. sect. 8. n. 1. Gonni sup. num. 1. Decian. d. c. 25. n. 9. Qui passus dinumerabantur olim à candelabro, quod erat in Ecclesijs, Oldr. conf. 55. quem refert Decian. ubi proximè, sed à parietibus, vel fectis Ecclesiæ sunt numerandi, atque ita cœmeterium in illis passibus comprehenditur, Decian. c. 24. n. 29. Guazz. n. 10. 13. Bonacin. ubi sup. licet Delbene n. 5. contra sentiat asserens, quod si cœmeterium sit Ecclesiæ contiguum, ab eo sunt prædicti passus numerandi.

Hi passus habent immunitatis jus, ut delinquentes in Ecclesia non sint ita reclusi, ut exire ad necessarios naturæ usus absque periculo non valeant. cap. definitur 35. 17. q. 4. Greg. Lop. sup. Delbene nu. 8. qui nu. 9. ex alijs notat, quòd si intra eos passus non inveniret locum aptum, postea reus ulterius tutus progredi, statimque reverti, ex quo fit, ut, qui nunquam ad Ecclesiam pervenit, sed